

Välkomna till slutseminarium

Integration är en process! Invandrares arbetsmarknadskarriär genom successiva steg

5 november 2024

AGENDA

VÄLKOMNA

- Studier baserade på statistik

FIKA vid ca 10

- Studier baserade på egenberättade historier och intervjuer
- Frågor och förhoppningsvis fortsatt diskussion

SLUT senast 12:00

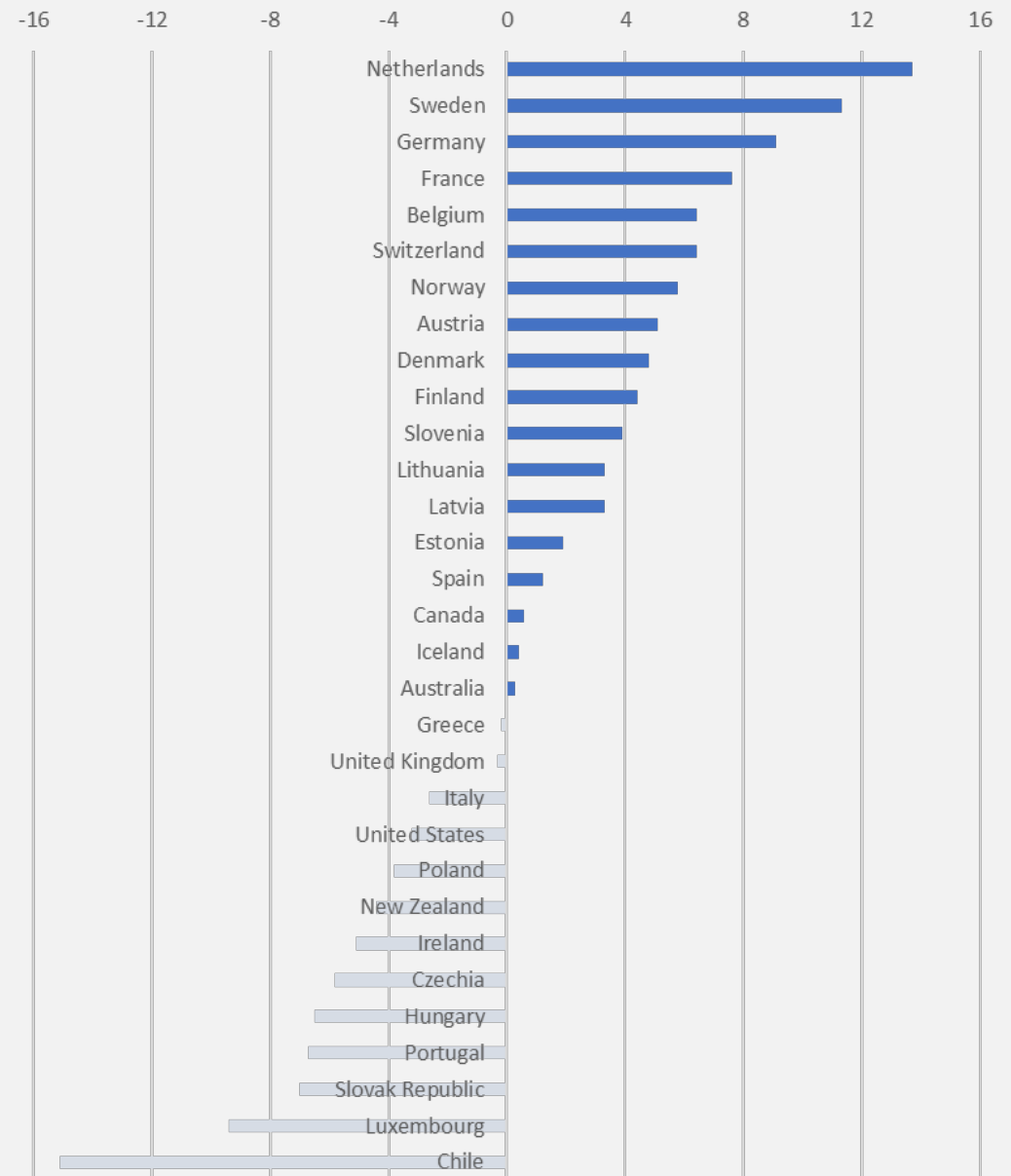
SYSSELSÄTTNINGSGAPET

OECD-länder 2022

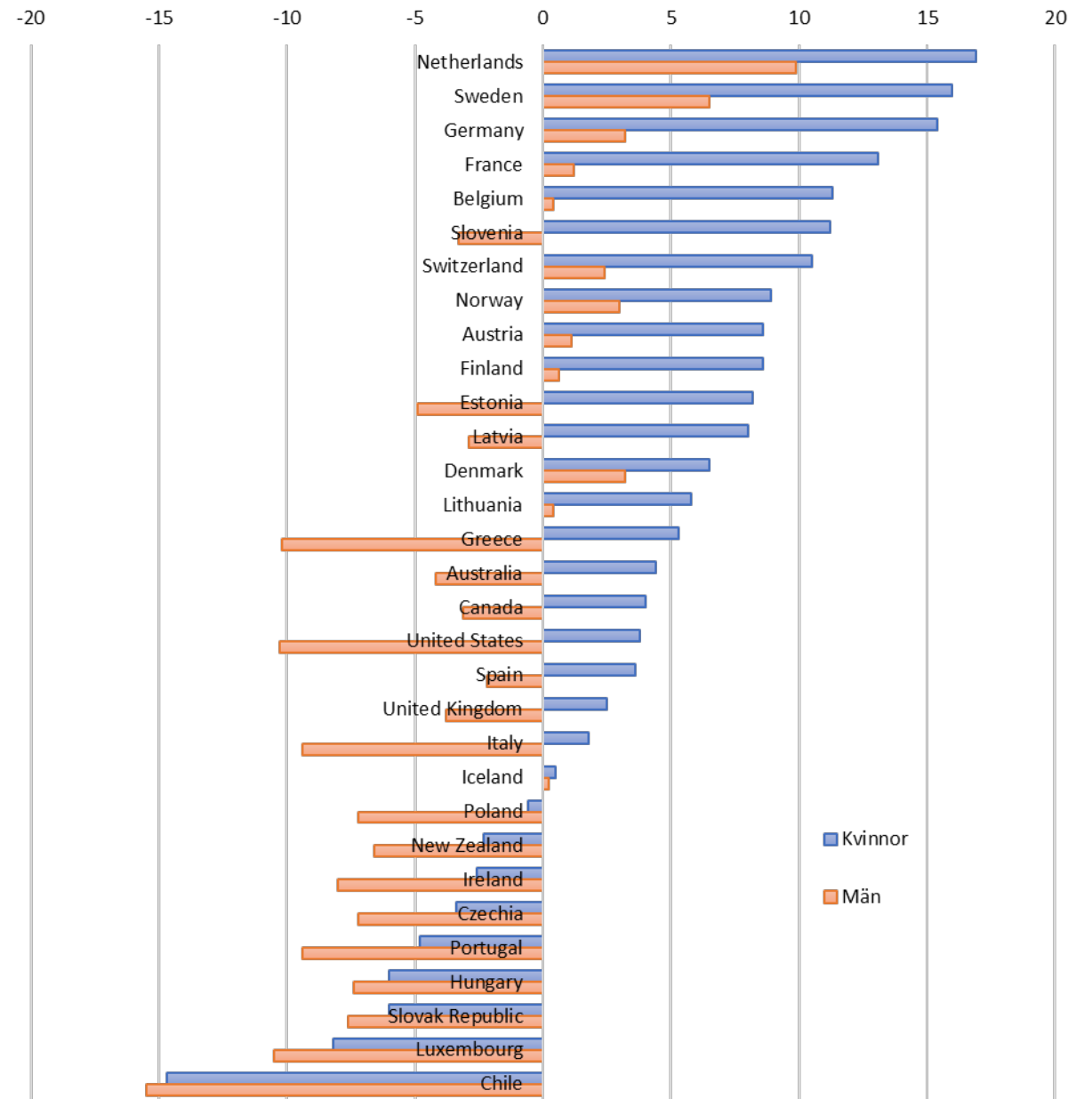
Sysselsättningsgrad (%) bland inrikes
födda

minus

Sysselsättningsgrad (%) bland utrikes
födda

KÖNSSKILLNADER

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNINGAR

Syftet med forskningsprojektet är att analysera karriärvägar som leder till framgångsrikt arbetsmarknadsdeltagande bland invandrare i Sverige, med fokus på betydelsen av individers och platsers egenskaper.

1. Vilka gemensamma karriärvägar kan identifieras bland invandrare?
2. Vilka individuella och platsspecifika egenskaper ökar sannolikheten att slå in på en karriärväg som leder till framgångsrika arbetsmarknadsutfall?

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

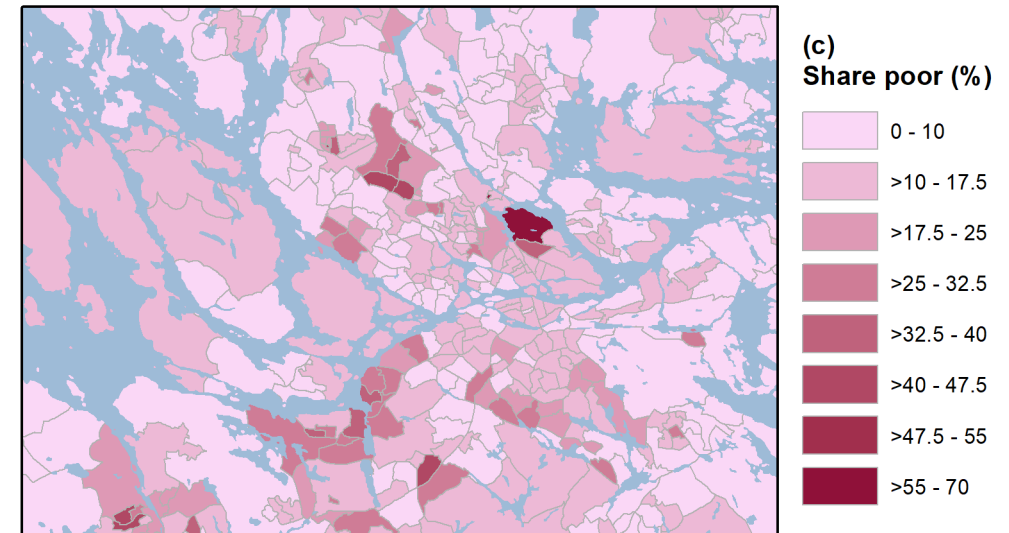
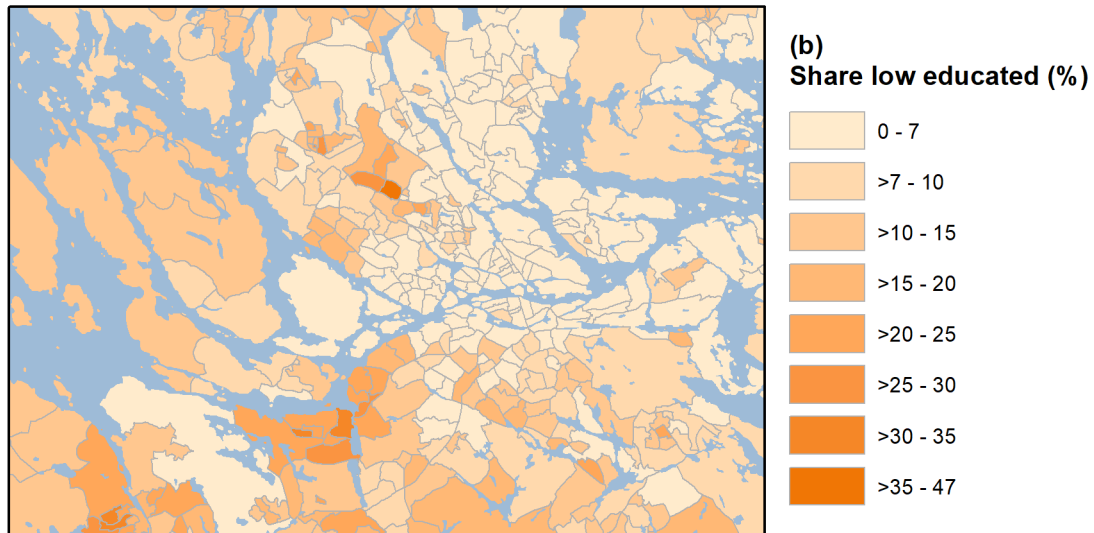
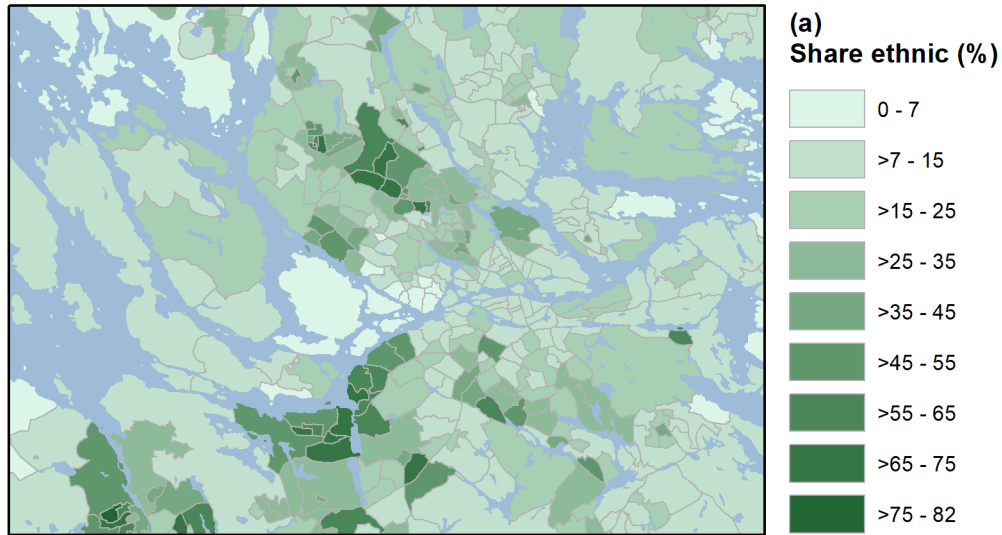
JÖNKÖPING UNIVERSITY
*Jönköping International
Business School*

FORTE:

Forskningsrådet för
hälsa, arbetsliv och välfärd

SEGREGATION I STOCKHOLM MED OMNEJD 2020

DELPROJEKT

1. Vägar till arbetsmarknadsintegration för nyanlända invandrare
2. Vägar till arbetsmarknadsdeltagande bland invandrare som förlorat jobbet på den svenska arbetsmarknaden
3. Historerna bakom framgångsrik arbetsmarknadsintegration bland invandrare

Kvantitativa studier

Kvalitativa studier

JÖNKÖPING UNIVERSITY

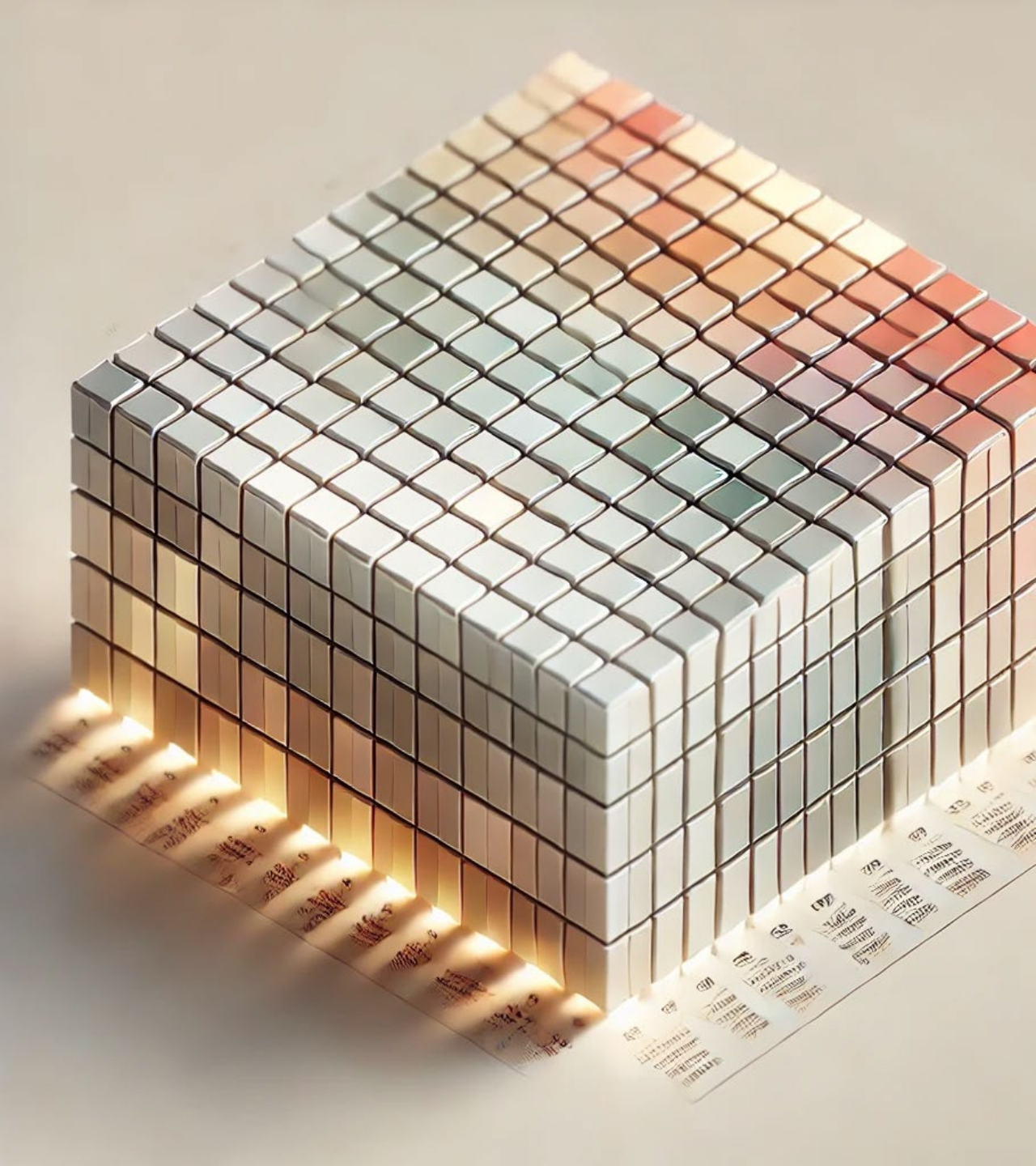
*Jönköping International
Business School*

CEnSE Centre for Entrepreneurship
and Spatial Economics

JÖNKÖPING INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL

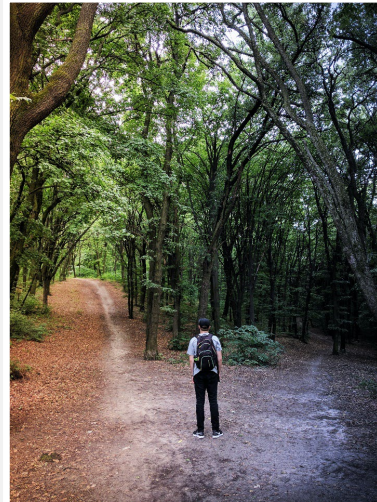
KVANTITATIVA STUDIER

Orsa Kekezi, Johan Klaesson, Sofia Wixe

- Mikrodata från Statistiska Centralbyrån över alla individer (16+ år), arbetsställen och företag, 1990-2021.
- Integrationsprocesser studeras genom metoden sekvensanalys.
- Hur individer rör sig mellan olika "tillstånd" på arbetsmarknaden, och i vilken ordning → olika sekvenser.
- Matris som länkar alla unika sekvenser med varandra → Identifiera representativa karriärvägar (kluster av liknande sekvenser).

TRE STUDIER BASERADE PÅ SEKVENSANALYS

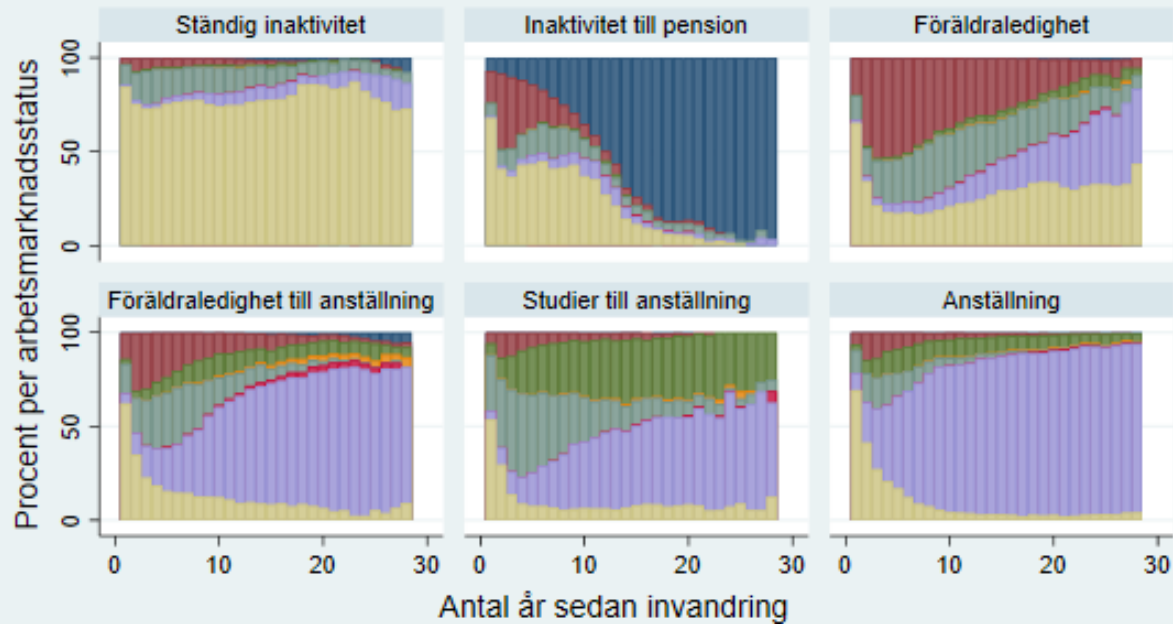
1. Personer som invandrat till Sverige från EU15-länder och Östafrika under åren 1991-2010 följs till och med år 2019.
 - Betydelsen av individuella och platsspecifika egenskaper för valet av karriärväg.
 - Aktiva vs inaktiva karriärvägar.
2. (Entreprenöriella) personer som invandrat till Sverige från Irak under åren 2006-2009 följs från fem år efter invandringstillfället till och med år 2019.
 - Betydelsen av socioekonomisk status och etniska enklaver i närområdet, samt individens egenskaper.
 - Karriärvägar som leder till självförsörjning.
3. Personer som invandrat från forna Jugoslavien under 1992-1995 följs till och med år 2011.
 - Karriärvägar genom olika branscher.
 - Betydelsen av branschvägar för framtida löner (2012-2021).

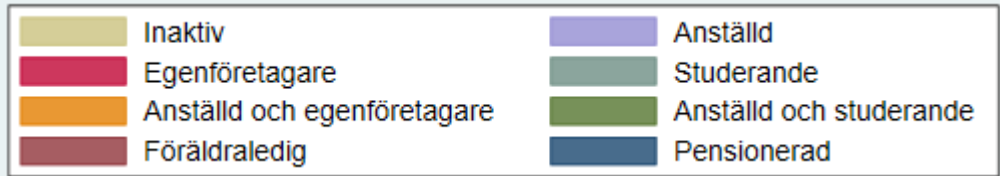
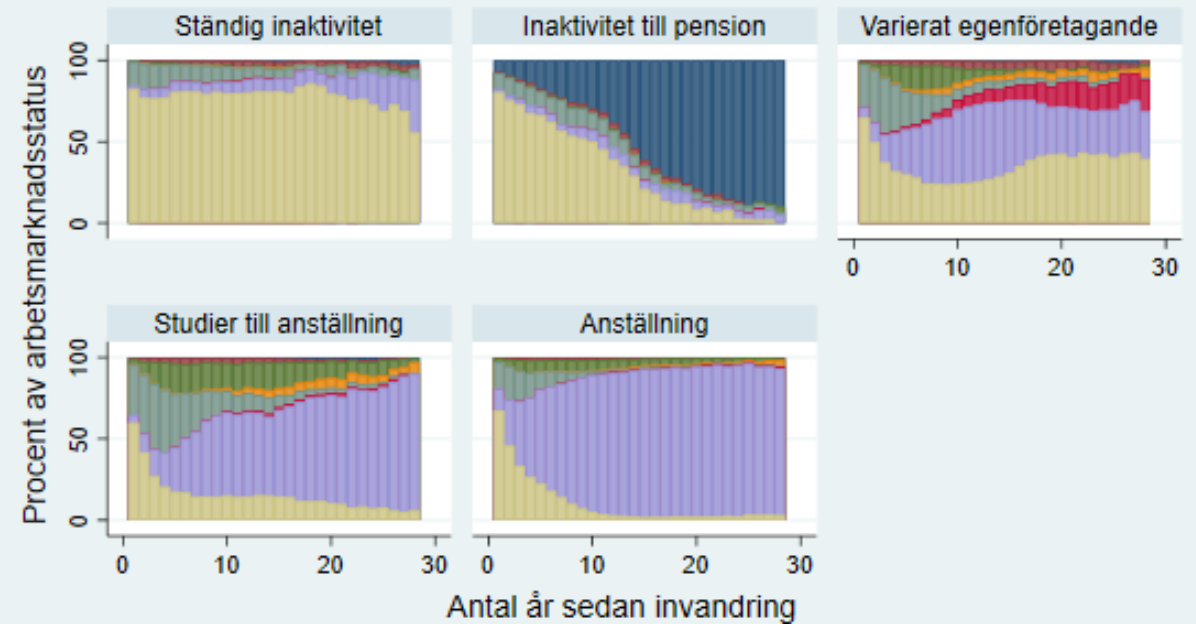

REPRESENTATIVA KARRIÄRVÄGAR

ÖSTAFRIKANSKA KVINNOR

ÖSTAFRIKANSKA MÄN

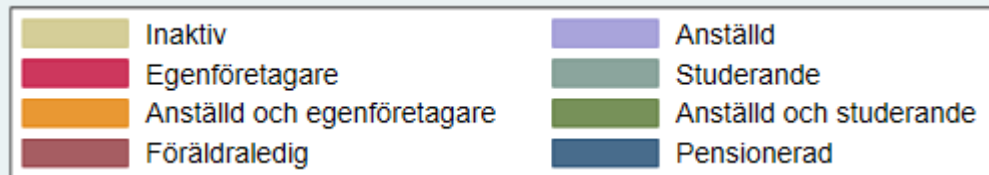
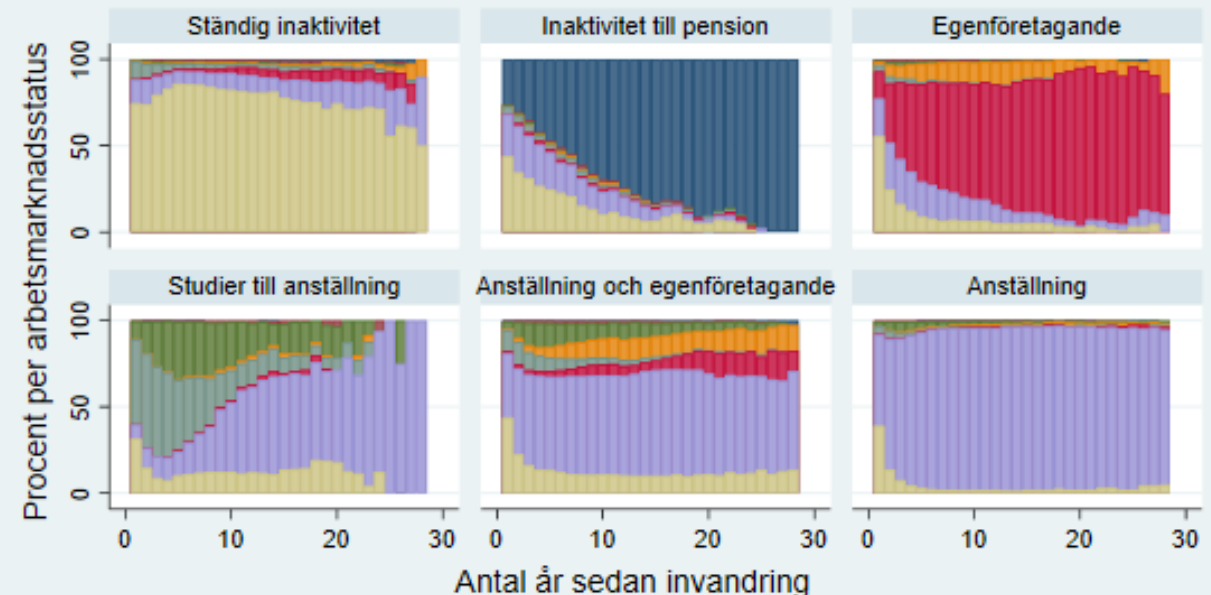
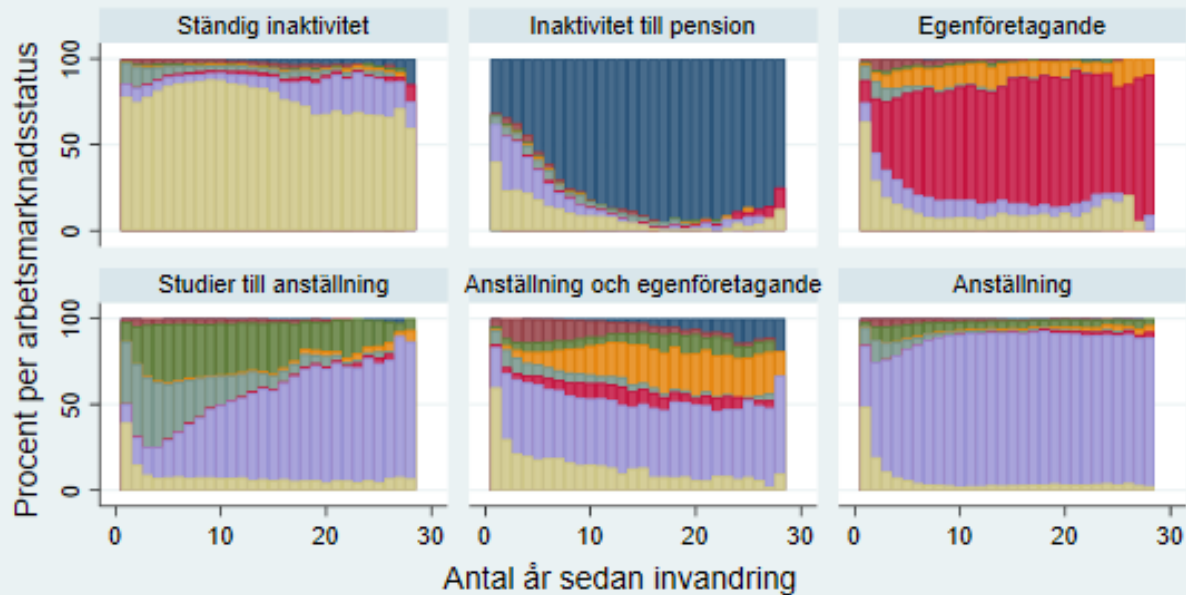

REPRESENTATIVA KARRIÄRVÄGAR

EUI5-KVINNOR

EUI5-MÄN

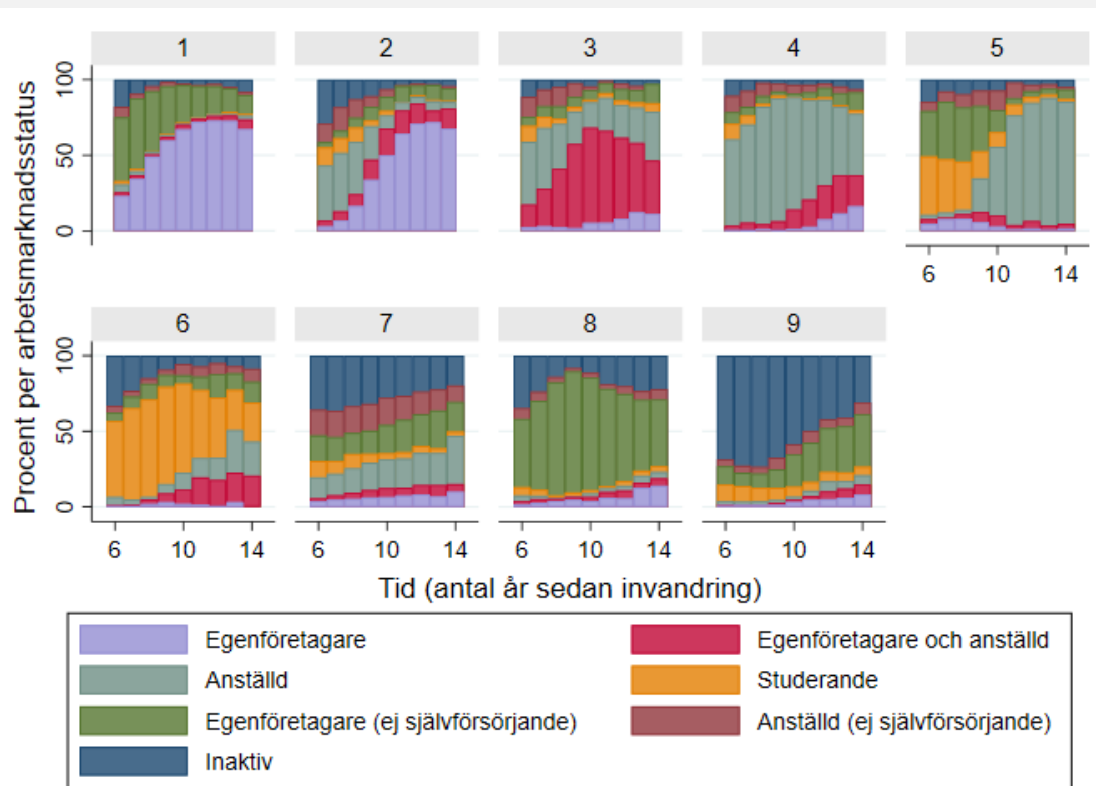
FRAMGÅNGSRIKA KARRIÄRVÄGAR?

	%	ÖSTAFRIKANSKA KVINNOR	ÖSTAFRIKANSKA MÄN	EUI5- KVINNOR	EUI5- MÄN
Ständig inaktivitet		16,1	19,3	31,8	32,2
Inaktivitet till pension		3,03	5,32	1,72	1,83
Föräldraledighet		22,8	-	-	-
Variert egenföretagande		-	13,9	-	-
Inaktiva karriärvägar		41,9	38,5	33,5	34,0
Föräldraledighet till anställning		15,6	-	-	-
Egenföretagande		-	-	4,22	5,79
Studier till anställning		22,3	41,2	17,3	6,56
Anställning och egenföretagande		-	-	11,7	23,0
Anställning		20,2	20,4	33,3	30,7
Aktiva karriärvägar		58,1	61,5	66,5	66,0
Observationer		27 077	24 861	22 673	34 246

REPRESENTATIVA KARRIÄRVÄGAR

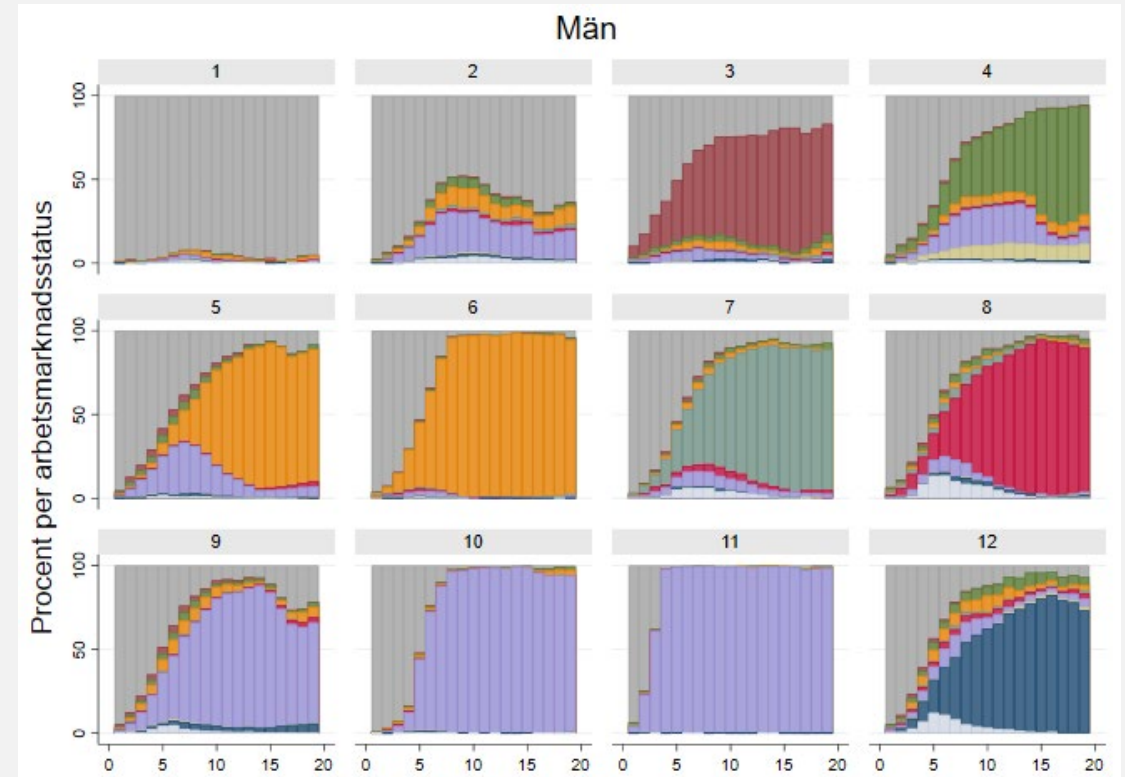
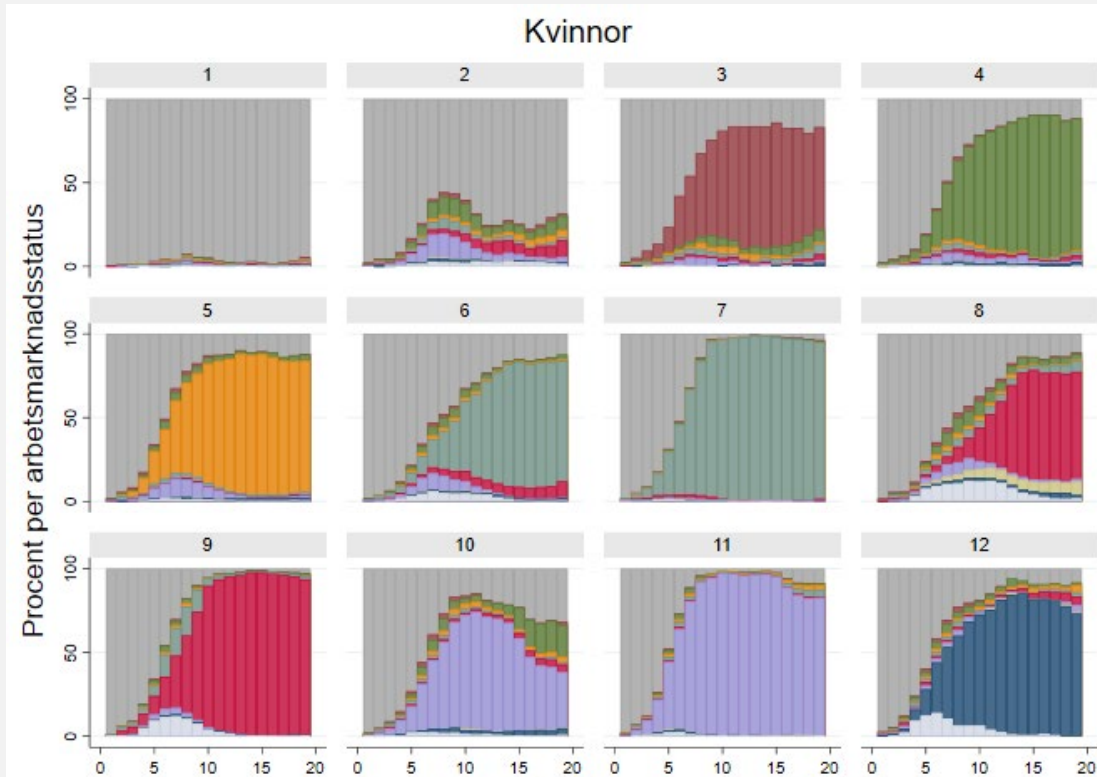
ENTREPRENÖRIELLA IRAKIER

Kluster	Namn	Antal individer	Andel individer (%)
1	Ej självförsörjande till självförsörjande egenföretagande	398	9,57
2	Anställning till egenföretagande	433	10,41
3	Kombinatörskap	229	5,51
4	Ständig anställning	572	13,75
5	Studerande eller ej självförsörjande egenföretagande till anställning	207	4,98
6	Studerande till anställning eller kombinatörskap	259	6,23
7	Inaktivitet till ej självförsörjande egenföretagande eller anställning	783	18,83
8	Ständig ej självförsörjande egenföretagande	599	14,40
9	Inaktivitet till ej självförsörjande egenföretagande	679	16,33
	Observationer	4 159	100

REPRESENTATIVA BRANSCHVÄGAR

FORNA JUGOSLAVIEN

Kluster	KVINNOR	Antal	Andel (%)	Medelinkomst	Medianinkomst	Andel med högre utbildning
1	Ständigt inaktiv	1 402	10,98	10 578	0	3,46
2	Huvudsakligen inaktiv	1 129	8,85	63 331	0	8,84
3	Hotell och restaurang	333	2,61	193 977	214 550	5,17
4	Enklare tjänster	1 259	9,86	202 379	226 300	6,57
5	Handel och logistik	1 003	7,86	234 555	262 600	11,26
6	Blandad vård och omsorg	1 411	11,05	224 402	249 000	19,18
7	Vård och omsorg	1 693	13,26	298 216	283 450	20,68
8	Blandad offentlig förvaltning och utbildning	697	5,46	210 793	230 650	30,58
9	Offentlig förvaltning och utbildning	1 016	7,96	268 076	267 200	39,68
10	Blandad tillverkning och byggverksamhet	1 107	8,67	183 668	223 700	9,19
11	Tillverkning och byggverksamhet	1 432	11,22	269 078	285 000	10,85
12	Kunskapsintensiva tjänster	282	2,21	301 700	306 450	39,21
	Total	12 764	100			

Kluster	Label	Antal	Andel (%)	Medelinkomst	Medianinkomst	Andel med högre utbildning
1	Ständigt inaktiv	940	7,29	12,163	0	6,09
2	Huvudsakligen inaktiv	1,693	13,13	90,812	0	11,49
3	Hotell och restaurang	377	2,92	179,236	178,900	7,86
4	Enklare tjänster	1,144	8,87	265,341	264,400	11,85
5	Blandad handel och logistik	1,102	8,54	263,396	289,150	10,12
6	Handel och logistik	1,163	9,02	303,061	309,150	10,10
7	Vård och omsorg	510	3,95	357,889	313,000	42,03
8	Offentlig förvaltning och utbildning	615	4,77	321,188	313,300	50,82
9	Blandad tillverkning och byggverksamhet	1,473	11,42	244,858	283,750	13,42
10	Tillverkning och byggverksamhet	2,318	17,97	328,144	326,950	8,87
11	Direkt tillverkning och byggverksamhet	1,095	8,49	345,343	336,300	9,97
12	Kunskapsintensiva tjänster	467	3,62	372,295	346,050	40,22
	Total	12,897	100			

VAD PÅVERKAR "VALET"
AV KARRIÄRVÄG?

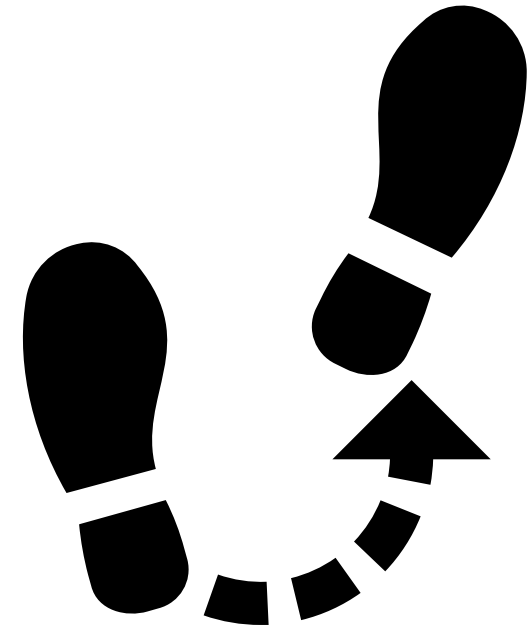

DATA ANALYSIS

VAD PÅVERKAR “VALET” AV KARRIÄRVÄG?

INDIVIDENS EGENSKAPER

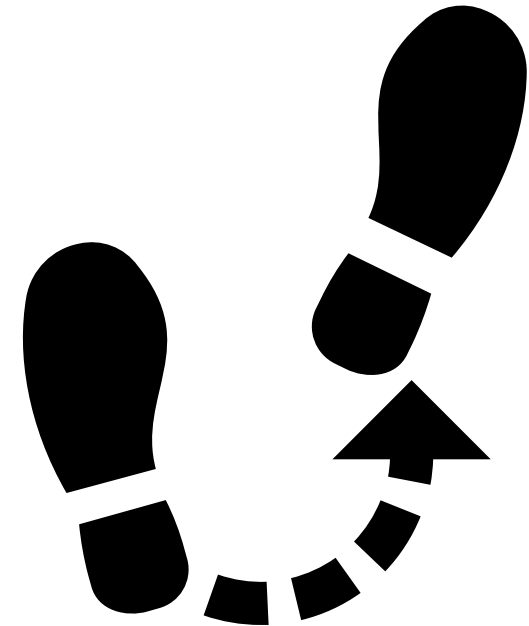
- **Utbildning!**
 - Avgörande oavsett arbetsmarknadsutfall (aktiv, självförsörjande, inkomstnivå etc.).
 - Men, utbildning är en starkare förklaringsfaktor för val av karriärväg bland invandrare från EU15-länder än östafrikanska länder.
- **Arbetsmarknadserfarenhet**
 - Egenföretagande och tidiga branschval.

VAD PÅVERKAR “VALET” AV KARRIÄRVÄG?

PLATSENS EGENSKAPER

- **Socioekonomiskt starkare områden**
 - Positivt oavsett arbetsmarknadsutfall.
 - Särskilt viktigt för att östafrikanska kvinnor ska ta en väg genom studier till anställning.
- **Entreprenöriella etniska enklaver**
 - Positivt för egenföretagande.
 - Men, tycks leda till nödvändighetsdrivet entreprenörskap och (lång) period av icke-självförsörjning.
- **Större/tätare platser**
 - Men, *inte* för vägar till/genom egenföretagande.

UTRIKESFÖDDA OCH FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR

- Litteratur och policyprogram betonar betydelsen av att komma in i arbete för integration av utrikesfödda.
- Begränsad förståelse för utvecklingen av utrikesföddas arbetsliv.
 - Exempel: nedläggningar
- Förlust av arbete leder till betydande och bestående inkomstförluster.

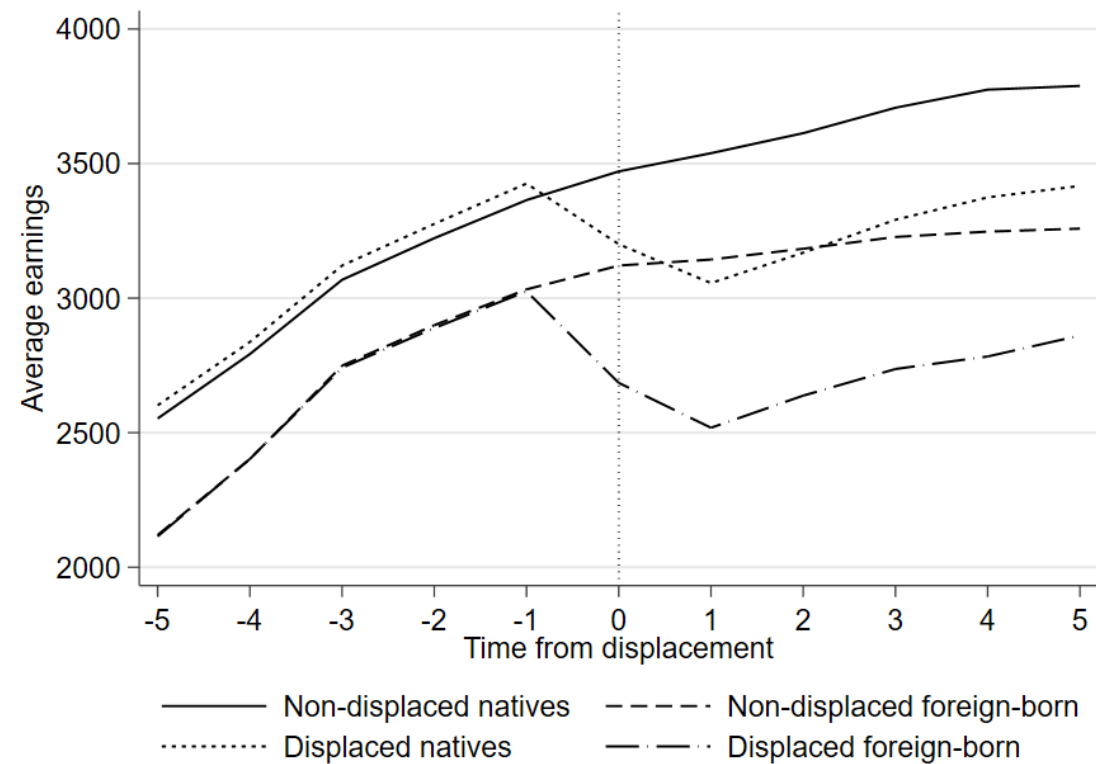
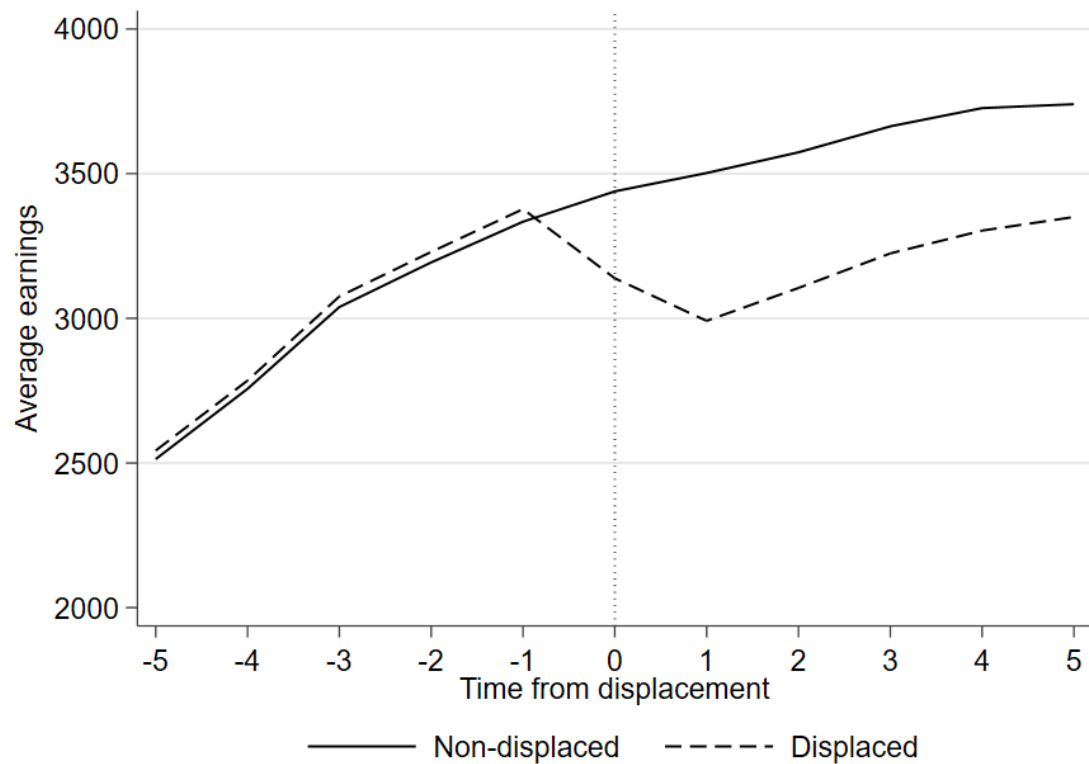
Hur påverkas utrikesfödda arbetare av att förlora jobbet?

- Effekten av arbetsförlust på inkomst för utrikesfödda vs. inrikesfödda.
- Utforska mekanismer till varför utrikesfödda har olika mönster än inrikesfödda.

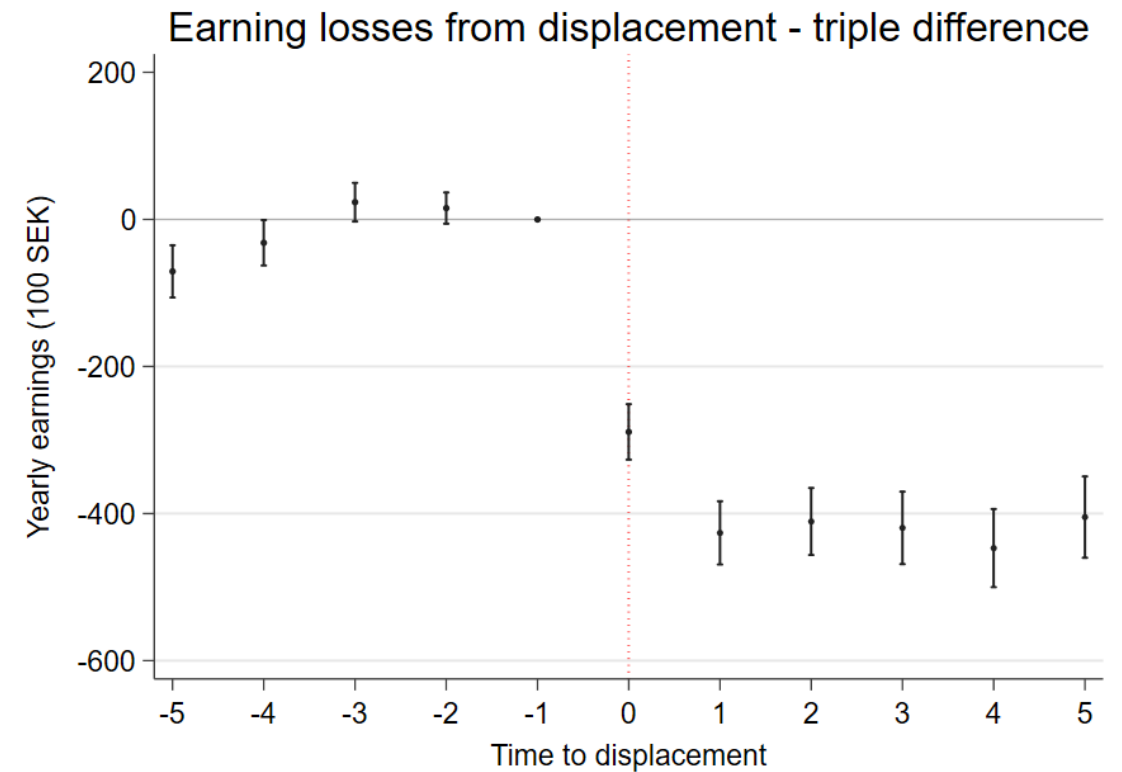
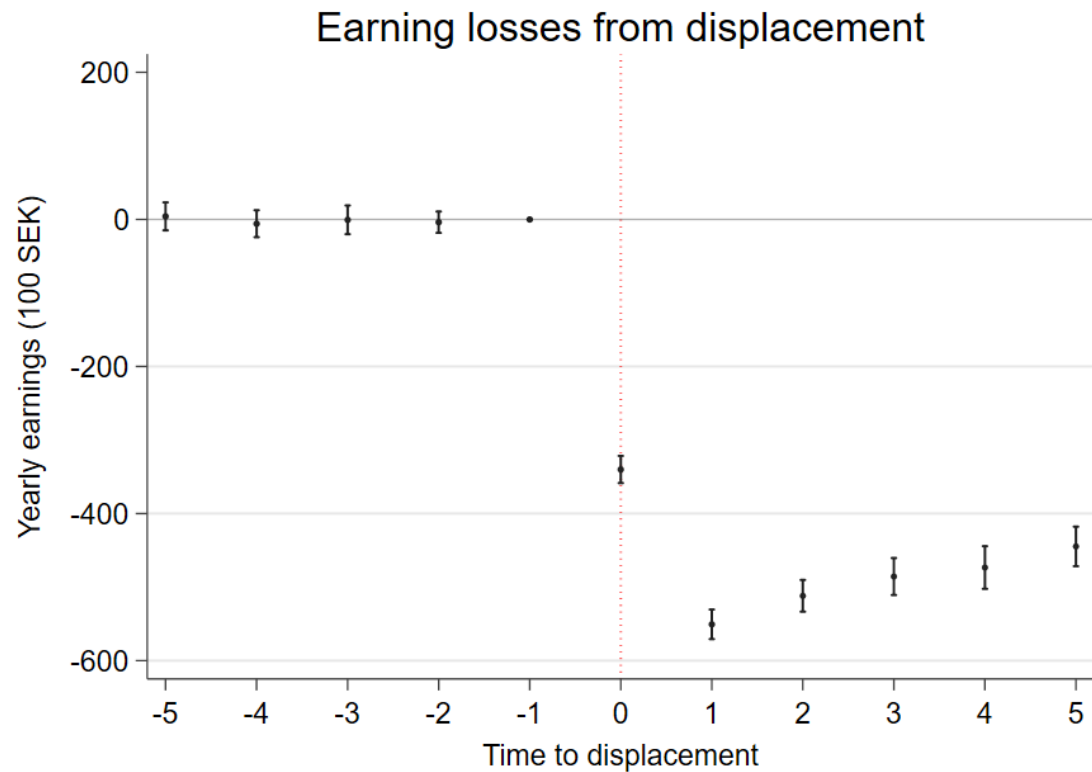
UTRIKESFÖDDA OCH FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR

- Nedläggningar av arbetsställen (med fler än 10 anställda) mellan 2003 och 2011
- Vem är fokus?
 - Individer mellan 25-60 år
 - Anställda på arbetsstället i minst tre år
 - Årsinkomst motsvarande 3 gånger inkomstbasbelopp (regeringens försörjningskrav).
- Kontrollgrupp: individer som är så lika som möjligt
 - Årlig inkomst ett till fem år före uppsägningen, arbetsplatsstorlek, ålder, kön, utbildning och anställningstid på arbetsstället.
 - Är anställda året då nedläggningen sker.

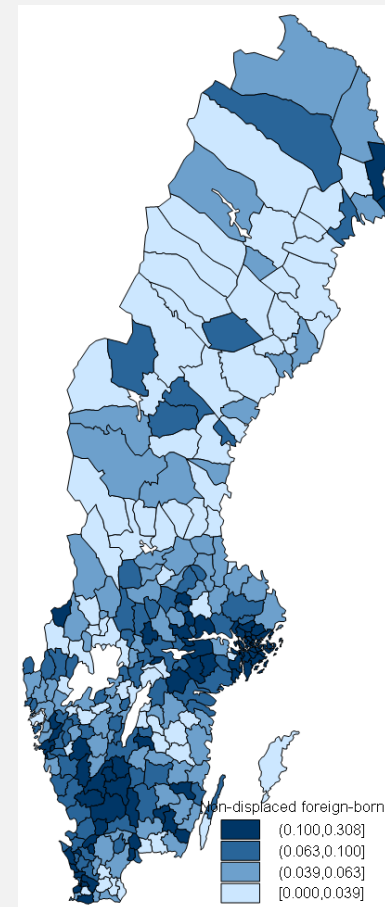
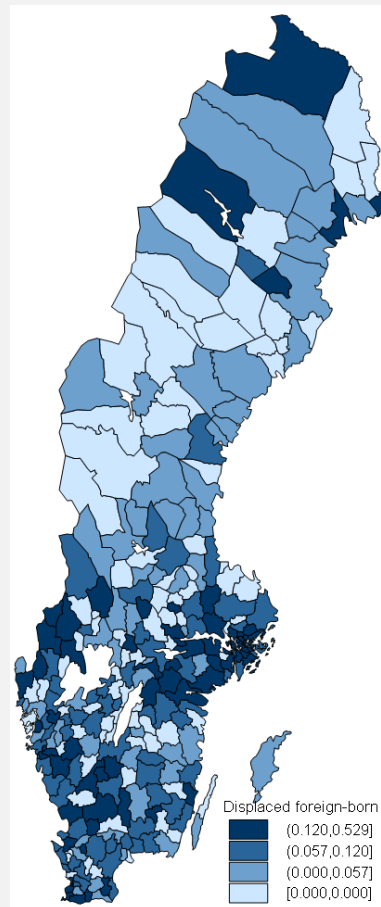
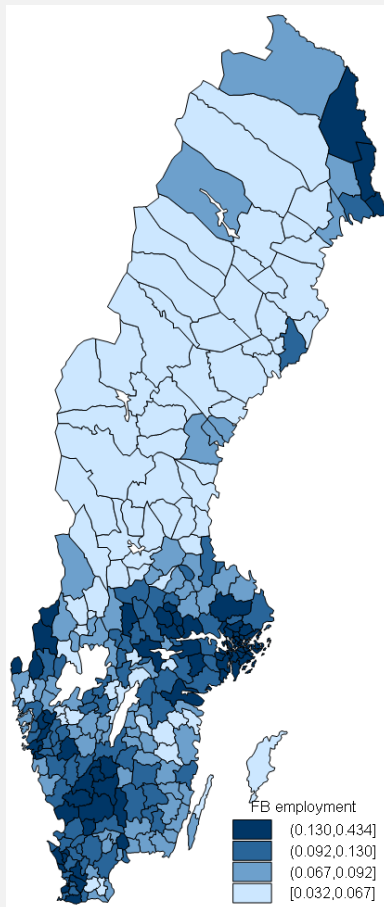
FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR OCH INKOMSTER

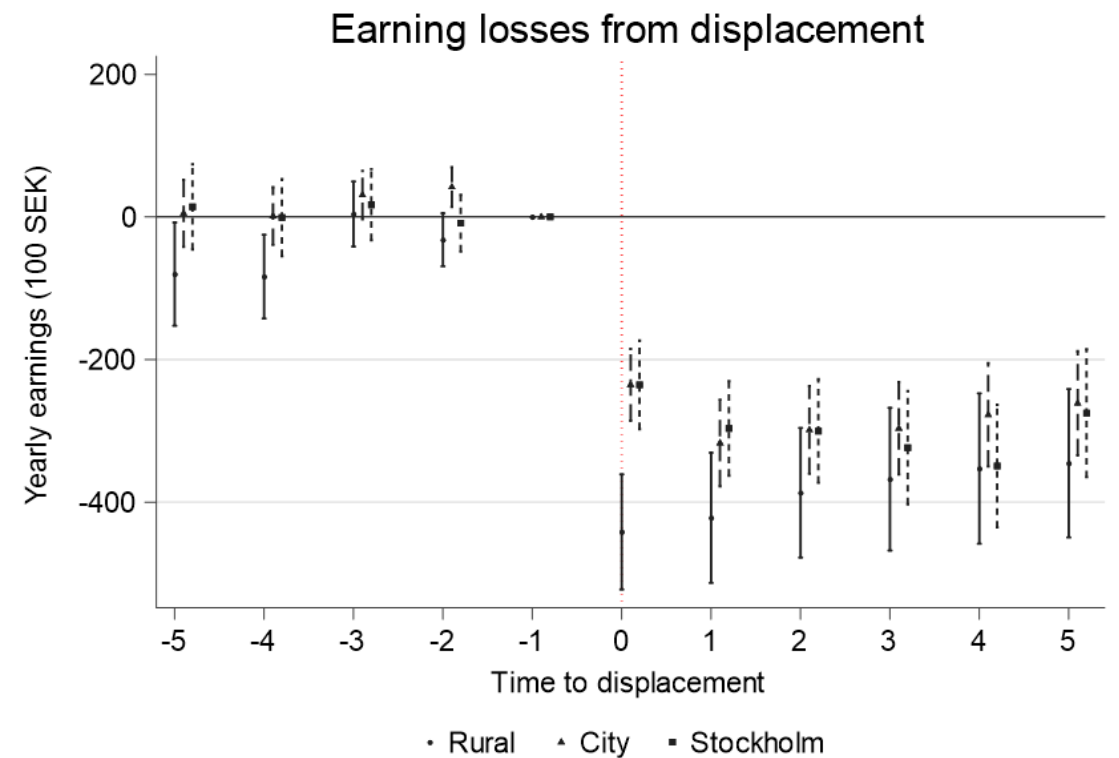
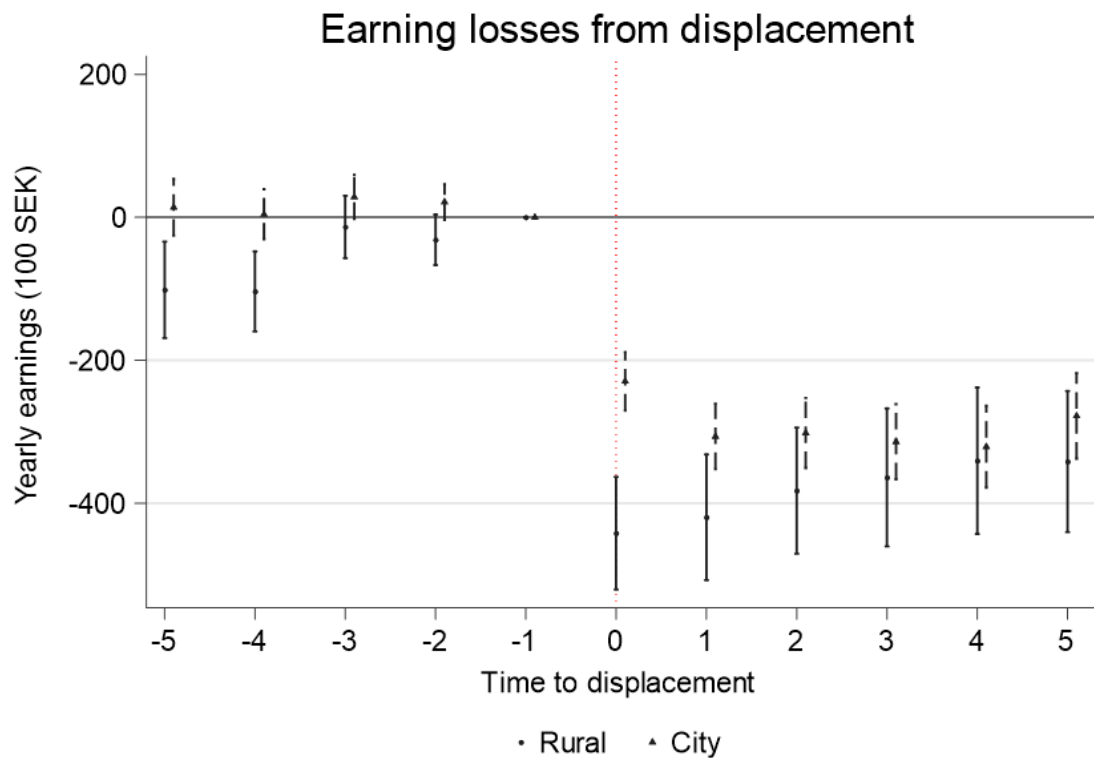
FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR OCH INKOMSTER

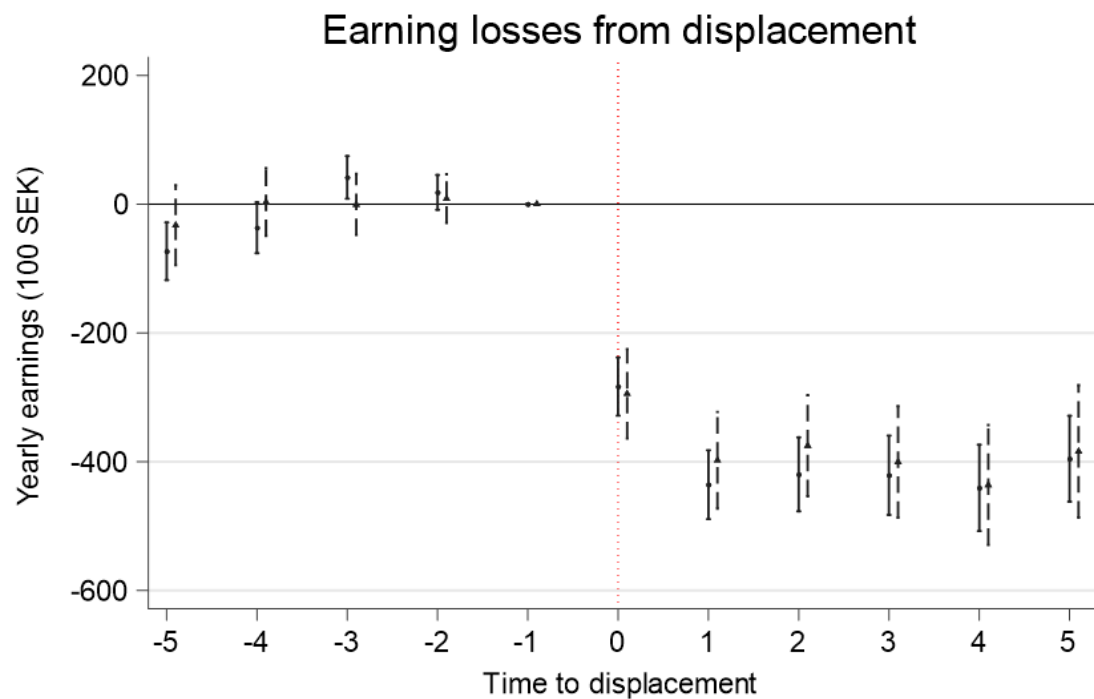
UTRIKESFÖDDA OCH NEDLÄGGNINGAR

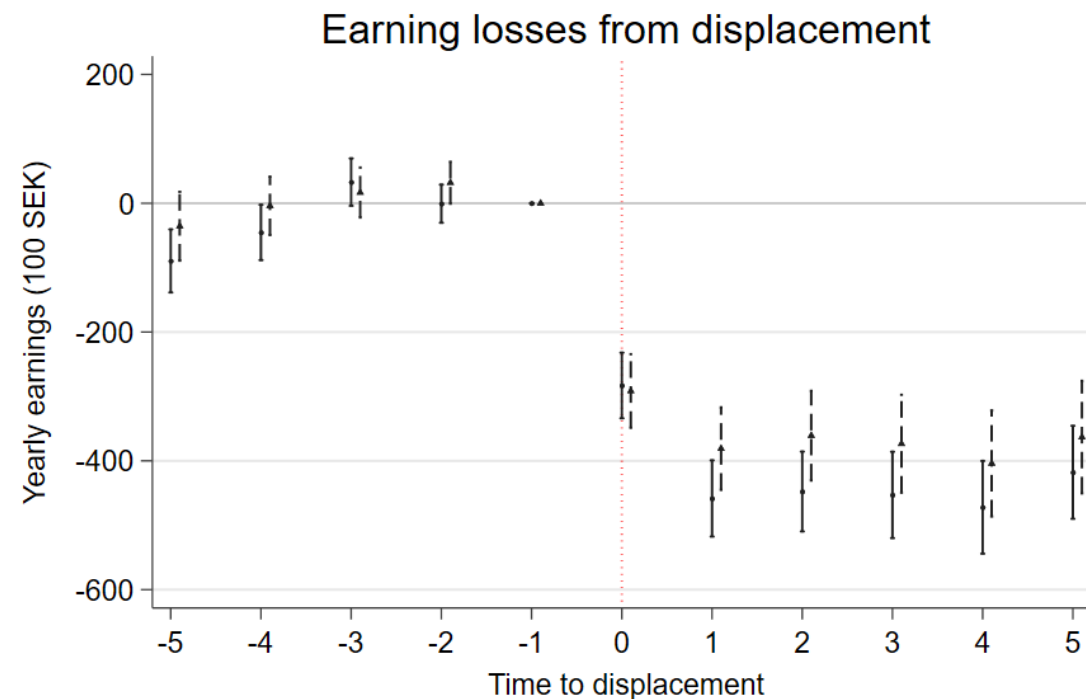
FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR OCH INKOMSTER

FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR OCH INKOMSTER

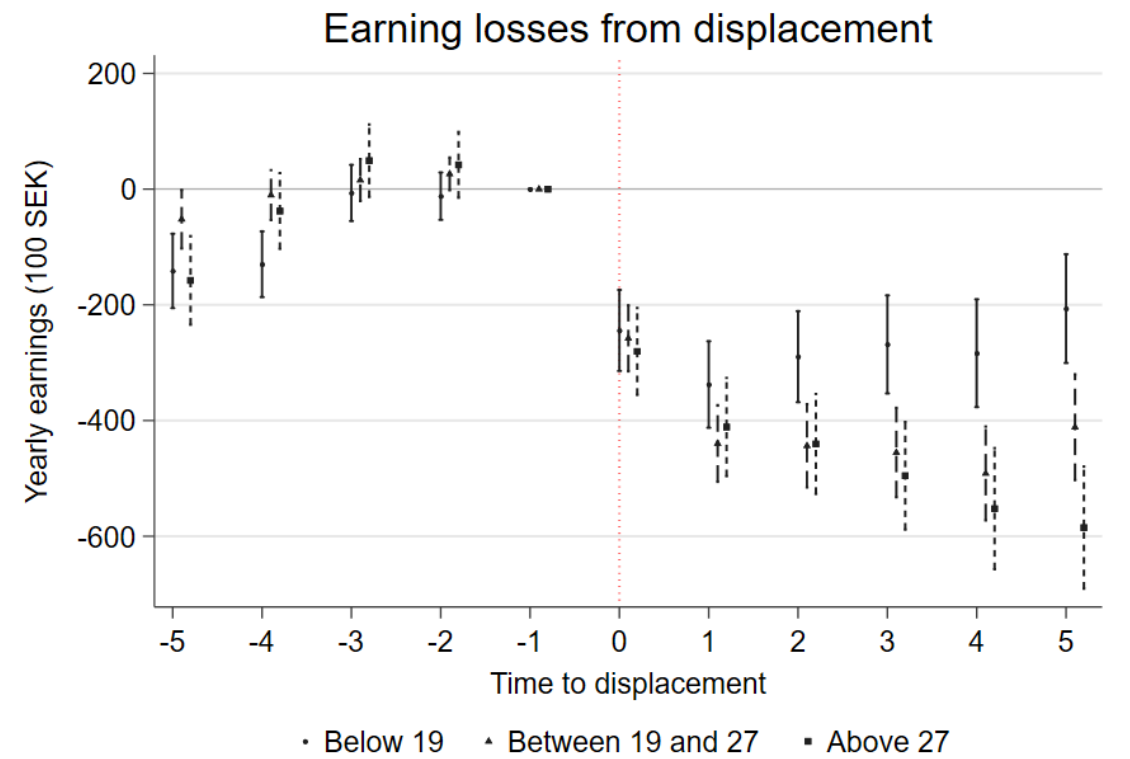
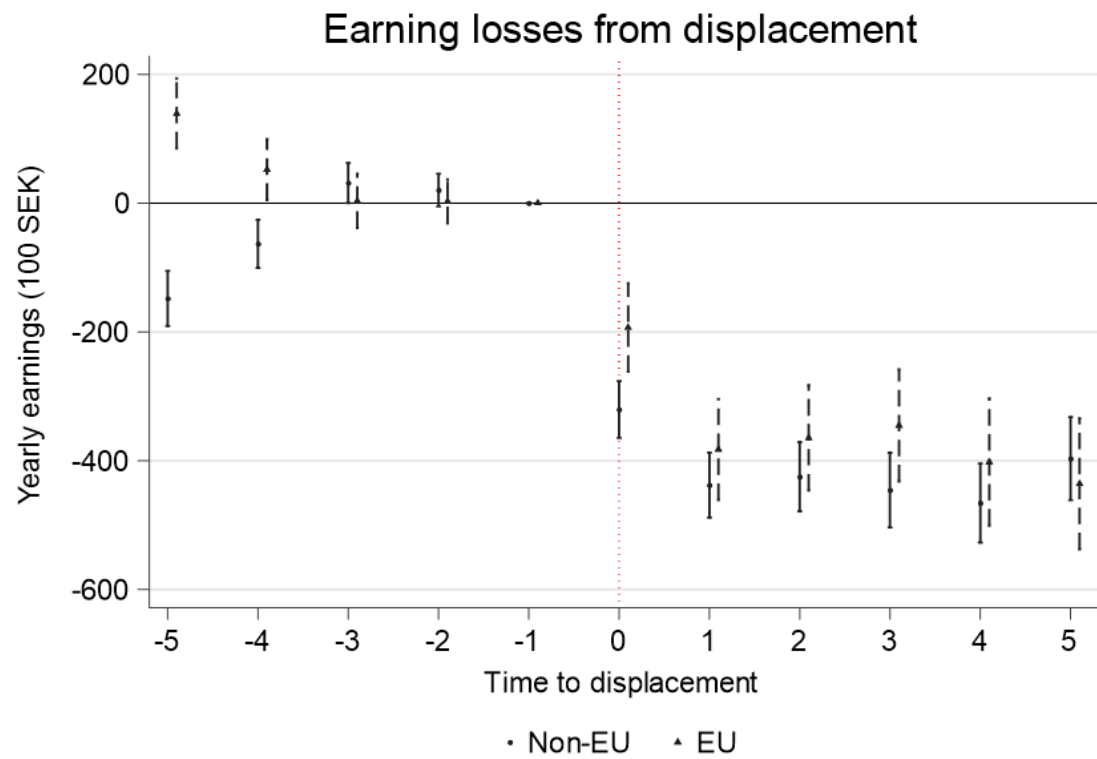

• Low municipal employment ▲ High municipal employment

• Low FB municipal employment ▲ High FB municipal employment

FÖRETAGSNEDLÄGGNINGAR OCH INKOMSTER

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

KVALITATIVA STUDIER

Pia Bülow, Monika Allgurin

VIKTIGA TEORIER FÖR ATT FÖRSTÅ BERÄTTELSENA

- Att göra migration (“doing migration”)
 - hur man beskriver sin flytt som socialt genererad genom konkreta handlingar i form av interaktiva, organisatoriska och institutionella rutiner (Amelina, 2021)
- Skillnaden mellan att flytta (mobility) och att migrera (migration) (t.ex. Dahinden, 2016)
- Att flytta eller att migrera är kategorier av människors rörelser i världen (Piccoli et al., 2024)

VARIFRÅN OCH NÄR?

Genus	Kvinnor	Män	Totalt
VARIFRÅN?			
Nordiska länder	2	3	5
EU-15 (exkl. ovan)	7	4	11
Europa	5	5	10
Asien	4	4	8
Afrika	1	0	1
Nordamerika	1	1	2
NÄR DE KOM TILL SVERIGE?			
1991-1995	6	7	13
1996-2000	6	3	9
2001-2005	5	4	9
2006-2010	3	3	6

UTBILDNINGSNIVÅ DÅ OCH NU

Genus	Kvinnor	Män	Totalt
UTBILDNING VID ANKOMST?			
Grundskola	0	3	3
Gymnasiet	3	3	6
Universitet/högskola	14	6	20
Annan yrkesutbildning	1	0	1
Kom som barn	2	5	7
NUVARANDE UTBILDNING			
Grundskola	0	3	3
Gymnasiet	2	1	3
Universitet/högskola	16	13	29
Annan yrkesutbildning	2	0	2

31 SKRIVNA BERÄTTELSE: FYRA TEMAN

Jobb direkt

Arbete för säkert jobb

Jobb efter studier (när man kommit som barn/student)

Avbrutna karriärvägar

VILKA VAR "JOBBS DIREKT"- BERÄTTARNA?

8 personer beskrev jobb innan de flyttade eller att de genast de kom

5 kom från EU15 (en av dem från Norden)

7 hade utbildning på högskola/universitet när de kom

Flera hade långa utbildningar i yrken som Sverige gärna ville ta del av som läkare, lärare och IT-specialister liksom andra kompetenser som primärt efterfrågades av organisationen de kom till.

VILKA FANNS I GRUPPEN "ARBETE FÖR SÄKERT JOBB SÅ SMÅNINGOM"?

9 personer beskrev mer komplicerat jobsökande innan de fick arbete

5 kom från EU15 (en av dem från Norden)

6 hade utbildning på högskola/universitet när de kom

4 kom från EU15 och 2 från övriga Europa

4 personer fick jobb som var annorlunda eller mindre kvalificerat än det de hade före flytten.

6 flyttade minst en gång inom Sverige och ofta pga möjlighet till jobb

”JOBBS EFTER STUDIER” GRUPPEN SOM KOM SOM BARN ELLER STUDENTER?

- 5 personer kom till Sverige som barn och gick i svensk grundskola
- 5 personer kom som unga vuxna som studenter på universitet/högskola
- 3 kom från EU15 (två av dem från Norden)
- 8 har vid enkätens ifyllnad utbildning på högskola/universitet
- 3 kom från EU15, 5 från övriga Europa och 2 från Asien
- 8 personer kom under perioden 1991-1995 varav 4 från Balkan
- Samtliga har lyckats bra med ”karriär” men ofta fått jobba för att få ett jobb
- 3 personer bor kvar och beskriver ingen flytt för att få jobb
- 7 personer flyttade minst en gång inom Sverige/utomlands ofta för jobb

VILKA TILLHÖR GRUPPEN "AVBRUTNA KARRIÄRVÄGAR"?

3 personer ingår i gruppen

2 män och 1 kvinna

Samtliga berättelser är skrivna på annat språk än svenska

2 kom från Norden och 1 person från Asien

1 person utbildning på högskola/universitet vid ankomsten

Kom under perioderna 1996-2000 – 2006-2010

2 bor kvar och beskriver ingen flytt för att få jobb

1 person flyttade utomlands men svårt få jobb i Sverige

ATT FÖRSTÅ BERÄTTELSENA UTIFRÅN ATT GÖRA MIGRATION

Språk och språkundervisning

Lära sig svenska före flytt genom kurser

Undervisning i Sverige genom SFI och Svenska som andra språk (SAS)

Att prata om flytt eller immigration

Att berätta om sin flytt till Sverige eller som en migration.

Att berätta om sin flytt som immigration och använda ord som immigrant i sin berättelse visar hur de själva ser på flytten.

Kategorier av människors rörelser i världen

Berättelserna visar hur olika saker stärker det ena eller den andra kategorin som flytt eller migration.

SPRÅK OCH SPRÅKUNDERVISNING

"We studied Swedish on evening courses for a couple of years before the move." (ID 14)

"There was only SFI during the day, and I had a full-time job. So SFI was impossible for me." (ID 22)

"But with my few hours at a Swedish workplace (a few hours per week) I got use to Swedish. It started with the colleagues speaking Swedish to me (or emailing) and me replying in English. When my employment expanded, I also expanded my knowledge of Swedish and currently I feel fluent in Swedish." (ID 22)

"I soon realized that SFI was not enough, so I (took) the course "Swedish as a second language 1". But even after that, I lacked certain words that you don't learn on a course." (ID 15).

"I immigrated from Finland, the difference was not that big, although bigger than expected. I have Swedish as my mother tongue, so it was easy to understand everything, but apparently small linguistic differences could cause some friction socially. However, not so that it would be directly awkward." (ID 02)

"There were no young people I could communicate with in my language, so I hung out with Swedes and spoke English." (ID 37).

”FLYTT” ELLER ”IMMIGRATION”

Att prata om flytt eller immigration

Många och då särskilt personer som kom från Norden och EU15 beskriver sin rörelse i världen som en ”flytt” och de beskriver aldrig sig själva som immigranter.

“Both of our jobs were agreed upon before we moved here, if both had not found a job we would not have moved. We had also arranged the housing in advance.” (ID 14)

“When we moved to Sweden, I continued to work remotely for my old employer as a freelancer.” (ID 22)

Personer som från exempelvis Asien använder oftare ord som immigration och beskriver sig själva som immigranter/emigranter.

“I came to Sweden at the age of 5 and have had many opportunities to influence my career while growing up. (...) Have had relatively many jobs in comparison to my other friends who have an immigrant background.” (ID 25)

“We emigrants come last in all priorities, including language education. Even though I had applied for SFI a long time ago, I didn't get a place.” (ID06)

MÄNNISKORS RÖRELSER I VÄRLDEN

Piccoli et al. argumenterar för att forskare ska visa var de står i frågan om att flytta (mobility) och migration för att förstå rörelser i världen. Författarna presenterar fyra kategorier:

Kontinuum som löper mellan de båda formerna men där olika saker gör att det blir mer av det ena eller det andra.

Aktivering där migration kräver rörlighet och rörlighet kan utlösa migration

Hierarki där migration och mobilitet är politiska kategorier som legitimerar rörelsehierarkier

Opposition där migration och rörlighet ställs mot varandra

MÄNNISKOR RÖRELSER I VÄRLDEN SOM MIGRATION

- **Strukturella och institutionella kontexter:**

- Rättigheter att flytta mellan länderna
- Rättigheter att arbeta i olika länder
- Institutionella dokument
- Språkkurser som SFI

- **Interaktionella kontexter:**

- Språkliga kunskaper
- Namn som signalerar
- Att satsa allt för att få ett jobb
- Personliga historier

KARRIÄRVÄGAR

DEN SNABBA/RAKA VÄGEN

Efterfrågat yrke

Välutbildad

Jobbavtal innan flytten

Tillsammans som familj

DEN KÄMPIGA VÄGEN

Jobb utanför eget utbildningsområde

Olika typer av jobb, frekventa byten

Svårt att hitta jobb utan personliga kontakter

DEN MISSLYCKADE VÄGEN

Låg utbildningsnivå

Många misslyckade försök att hitta jobb

Framgångsrika karriärvägar Arbetsmarknadsintegration

Utbildning och yrkeserfarenheter
Validering (av utbildning och erfarenheter)
Motverka socioekonomisk segregation
(Förutsättningar för) geografisk mobilitet
(Tillgänglighet till) nätverk
...

TACK!

FRÅGOR?

FORTSATT DISKUSSION!

<https://ju.se/center/cense/projects/integration-is-a-process>

<https://vertikals.se/portal/vertikals/blogs/sofia-wixe>

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

JÖNKÖPING UNIVERSITY
*Jönköping International
Business School*

FORTE: